

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК: СУТНІСТЬ, МЕТА, ЗАВДАННЯ

О.В. Лега, Л.В. Яловега, Т.Б. Прийдак

Полтавська державна аграрна академія,

olga.lega@pdaa.edu.ua, liudmyla.ialovega@pdaa.edu.ua, tetiana.pryidak@pdaa.edu.ua

Заплутане українське податкове законодавство зі своїми постійними змінами ставить перед суб'єктами підприємницької діяльності все більш складні питання, які потребують раціонального підходу і новаторських рішень. Процес управління податками на підприємстві є основним завданням податкового менеджменту. Інформаційною базою податкового менеджменту є дані податкового обліку.

У таблиці узагальнено теоретичні підходи до визначення сутності та мети ведення податкового обліку.

Отже, податковий облік з одного боку, податковий облік - це комплекс встановлених податковим законодавством заходів, здійснюваних податковими органами з метою реєстрації всіх платників податків (податкових агентів) в податкових органах та акумулювання даних про платників податків в єдиному державному реєстрі, з іншого боку, це система узагальнення інформації для визначення податкової бази за окремими видами податкових платежів з метою складання податкової звітності.

Таблиця – Теоретичні підходи до визначення сутності та мети ведення податкового обліку*

Автор	Сутність	Мета
Бондар М. І., Ловінська Л. Г., Лисенко Н. М. та ін. [1]	<i>підсистема бухгалтерського обліку, яка забезпечує відповідно до чинного податкового законодавства документування, групування облікової інформації для визначення за встановленими правилами об'єктів і бази оподаткування податків і зборів, їх алгоритмів нарахування, розрахунків і сплати до бюджетів на підставі первинних документів, облікових реєстрів, бухгалтерських записів, складання податкової звітності, що є важливою складовою податкового менеджменту на підприємстві</i>	<i>формування своєчасної, повної й достовірної інформації про здійснені господарські операції платником податків протягом звітного податкового періоду з метою оподаткування, а також забезпечення користувачів інформацією для контролю за правильністю нарахування, повнотою і своєчасністю перерахування податків і зборів до відповідних бюджетів.</i>
Власова О. Є. [2]	<i>система накопичення, обробки та узагальнення інформації, необхідної для забезпечення ефективного та прозорого процесу розрахунку податків та зборів в їх взаємозалежності, та складання податкової звітності у відповідності до порядку, встановленому Податковим Кодексом України та іншими спеціальними законодавчо-нормативними актами з питань оподаткування.</i>	<i>формування повної та достовірної інформації про господарські операції, що були здійснені платником податків протягом податкового звітного періоду з огляду на вимоги норм податкового законодавства, забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів для контролю за правильністю нарахування, повнотою та вчасністю перерахування податків, зборів (обов'язкових платежів)</i>
Коцупатрій М. М., Мельничук В. В., Ковач С. І. [3]	<i>підсистема бухгалтерського обліку, яка за встановленими державою правилами формує інформацію про нарахування та сплату податків і зборів відповідним державним органам, основним завданням якого є контроль за правильністю, своєчасністю і повнотою нарахування та сплати податків і зборів (обов'язкових платежів).</i>	<i>- надання повної і достовірної інформації державі (в особі податкових органів), що забезпечує визначення сум податків і зборів (обов'язкових платежів) та контроль за їх своєчасною сплатою, для наповнення бюджету з метою виконання державою своїх функцій; - акумулювання грошових коштів для поповнення бюджету.</i>
Малишкін О. І. [4]	<i>система підготовки та накопичення інформації платника податків, необхідної для розрахунку податків, зборів, встановлених податковим законодавством з метою складання податкової звітності.</i>	<i>визначення сум податкових зобов'язань з податків і зборів, внесків для відображення в податковій звітності та контроль за їх сплатою</i>

* узагальнено на підставі [1-4]

Мета податкового обліку полягає у забезпеченні повної та достовірної інформації про господарські операції у частині об'єктів оподаткування для складання податкової звітності та своєчасної сплати податків та зборів. Згідно ПКУ об'єктами оподаткування є майно, товари, дохід (прибуток) або його частина, обороти з реалізації товарів (робіт, послуг), операції з постачання товарів (робіт, послуг) та інші об'єкти, визначені податковим законодавством. Зокрема, операції з майном пов'язані з нарахуванням та сплатою податку на майно (плати за землю, єдиного податку 4 групи,

транспортного податку, податку на нерухоме манно, відмінне від земельної ділянки тощо); операції, які відображають доходи (прибуток та його частину) – з нарахуванням податку на прибуток, податку на доходи фізичних осіб, єдиного податку 3 групи; господарські операції з реалізації та постачання товарів (робіт, послуг) – з нарахуванням податку на додану вартість, акцизного податку, мита і т.д.

На нашу думку, одним з основних об'єктів бухгалтерського обліку є саме податкові розрахунки, а завданнями: формування інформаційної бази для визначення об'єкта та бази оподаткування, правильність розрахунку, нарахування, дотримання термінів подання податкової звітності, сплати податків, відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Отже, податкові розрахунки і податкова звітність є важливою складовою та об'єктом графіку документообігу підприємств.

Список використаних джерел

1. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навч. посіб. / Бондар М. І., Ловінська Л. Г., Лисенко Н. М. та ін. ; за заг. ред. Бондар М. І., Лисенко Н. М.. 2–ге вид., переробл. і допов. К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2014. 585 с.
2. Власова О. Є. Конспект лекцій з дисципліни «Податковий облік і звітність». Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 160 с.
3. Коцупатрий М. М., Мельничук В. В., Ковач С. І. Податковий облік і звітність. URL: <http://posibniki.com.ua/post-peredmova---podatkoviy-oblik-i-zvitnist> (дата звернення 25.03.2021).
4. Малишкін О. І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика: навч.-практ. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2013. 376 с.